

הוועדה לבדיקת המערכה בלבנון 2006

1

2

ישיבת יום 2 בנובמבר 2006

3

4

5

6

משתתפים: כב' השופט בדימוס ד"ר אליהו וינוגרד – יו"ר הוועדה 7

פרופ' יחזקאל דרור - חבר הוועדה 8

פרופ' רות גביזון - חברת הוועדה 9

אלוף(מיל) מנחם עינן - חבר הוועדה 10

אלוף (מיל) ד"ר חיים נדל - חבר הוועדה 11

12

13

14

עדים: אלוף עמוס מלכא – ראש אמ"ן לשעבר. 15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

- 1 כב' השופט: בוקר טוב האלוף מלכא, העדות שלך בפני הוועדה היא כמו
- 2 עדות בבית משפט. לכן לפי החוק, אני צריך להזהיר אותך כי
- 3 עליך לומר את האמת. הוועדה שלנו נתבקשה בהחלטת
- 4 הממשלה שמינתה אותנו, גם לבדוק את ההיערכות והמוכנות
- 5 של מערכת הבטחון מול האיום מלבנון, לרבות היערכות
- 6 מודיעינית ובנית הכוח, והכנתו מול תרחישי האיום השונים.
- 7 זה מחזיר אותנו לתקופה מאז שצה"ל עזב את לבנון בשנת
- 8 2000 עד החטיפה ב-12 ביולי. בחלק מהתקופה הזאת, אתה
- 9 שימשת, נדמה לי, מ-98' עד 2002 –
- 10 ע. מלכא: עד 2001
- 11 כב' השופט: עד 2001, כראש אמ"ן. אנחנו נרצה לשאול אותך שאלות
- 12 בקשר לנושאים האלה, וגם נושאים אחרים בתחום ידיעתך.
- 13 מנחם, בבקשה.
- 14 מ. עינן: עמוס, אני חילקתי את השאלות שיש לי, וחברינו בוודאי ירצו
- 15 לשאול אותך שאלות נוספות וירחיבו באיזה נושא שהם ירצו.
- 16 התחום הראשון שאני רוצה לשאול אותך, ואני אתן לך ישר
- 17 מקבץ של שאלות, כי זה מרכיב אחד, זה יום הנסיגה מלבנון,
- 18 נקרא לזה ערב הנסיגה מלבנון עד הנסיגה. היתה נסיגה חד
- 19 צדדית מלבנון, לפי החלטה של ראש הממשלה דאז ושר
- 20 הבטחון. הייתי שמח לדעת מה היתה עמדתך על נסיגה חד
- 21 צדדית והמשמעויות שלה על לבנון ואולי גם על האחרים. מה
- 22 היתה ההערכה לפעילות החיזבאללה לאור נסיגה חד צדדית.
- 23 . . .
- 24 ע. מלכא: . . .
- 25 מ. עינן: . . .
- 26 י. דרור: . . .
- 27 מ. עינן: . . . יומיים שלושה לפני הנסיגה, היה פינוי מוצב טייבה
- 28 בלבנון, שגרם לקריסה של כל מערכת צד"ל בדרום לבנון,
- 29 כשבעקבותיו או לא בעקבותיו, בוצעה נסיגה כפי שבוצעה,

1 באותו הלילה המפורסם של הנסיגה. גם לזה הייתי רוצה את
2 התייחסותך, ואלה השאלות הפרלימינאריות בהתחלה.
3 ע. מלכא : בסדר. אני חושב באמת, א. אני אתייחס במספר מילים –
4 מ. עינן : שליחה, בנושא הזה של הנסיגה, כפי שהתבצעה, מאד חשוב
5 לנו, על הנושא איך זה השפיע על הבטחון של החיזבאללה,
6 בהסתכלות עלינו, כולל ביהודה ושומרון אם תרצה לתת
7 איזשהו מבט, כי פשוט זה לא רק איך זה נראה בעינינו אז
8 כישראלים.
9 ע. מלכא : מאה אחוז. כמה משפטים מקדימים על הנושא של נסיגה חד
10 צדדית כן או לא . . . התזה של אהוד ברק היתה, שאנחנו
11 נשמוט את כל בסיסי הלגיטימציה של הצד השני לפעול נגדנו,
12 אנחנו נקבל clearance מכל העולם, כולל מה שנקרא
13 בהצהרות כתובות של מוסדות האום וכל מי שמתייחס לנושא
14 הזה בזירה הבין לאומית, וכתוצאה מכך אנחנו נצליח בחסות
15 העמידה המלאה בהחלטות האו"ם והלגיטימציה הבין
16 לאומית, אנחנו נצליח לייצר מרכיב של הרתעה, שהוא יעצב
17 מציאות שונה לחלוטין בגבול ישראל לבנון.
18 אני נתתי את ההקדמה הזאת, כדי לבוא ממנה להערכת
19 מודיעין, בדרך כלל, כפי שחלק מכם יודעים, הערכות אמ"ן
20 ניתנות ע"י חטיבת המחקר, הן באות לאחר דיונים פנימיים,
21 וזה יוצא בחוברת של חטיבת המחקר, ללא שם של הכותב,
22 מכיוון שזה תהליך שהמון אנשים, ויש אידיאולוגיה שאומרת :
23 אין שם של כותב, אלא כל אמ"ן מחקר עומד מאחורי ההערכה
24 הזאת. יש מספר פעמים בודד בשנה או בקדנציה, שראש אמ"ן
25 כותב הערכה אישית כמסמך ואומר : זה מסמך הערכה
26 מודיעינית אישית, הוא לא בהכרח תואם במאה אחוז למה
27 שכתוב במסמך חטיבת המחקר, בחלקו הוא תואם, בחלקו
28 הוא לא תואם, הוא נותן ניואנסים אבל באירועים חריגים

שחושב ראש אמ"ן שנכון לעשות את הדבר הזה, הוא עושה,	1
ואני עשיתי את זה שלוש או ארבע פעמים במהלך הקדנציה	2
...	3
... י. דרור:	4
... ע. מלכא:	5
אני אגיד באמרת צד, שהיא לא רלוונטית לנושא שיחתנו,	6
אבל בזירה הפלשתינית אין הרתעה, מכיוון שהגורם המורתע	7
אין לו כבר לאן לרדת. ז"א הוא ירד עד למטה, ז"א אם אין	8
לך מה להפסיד, אין הרתעה. הרתעה קיימת רק כשיש לך	9
משהו להפסיד. ברגע שאין מה להפסיד, כבר אין הרתעה.	10
...	11
תפישת הרתעה היא לא אם נכון לייצר הרתעה, אלא אם ניתן	12
ליצור הרתעה מספקת ומה המחיר הנדרש. ואני שואל, מהי	13
הרתעה מספקת. ז"א הרתעה מספקת, האם פעם בשנה פיגוע	14
שבו חייל ישראל נהרג – אני סתם עושה את זה כאילו מאד	15
מדיד, האם זו רמת הרתעה מספקת? האם פעם בשש שנים,	16
התפרצות כמו שהיתה לנו ביולי, זו רמת הרתעה מספקת	17
באיזשהו sickle כזה ארוך טווח של כמה שנים קדימה? או	18
שכל אירוע הוא למעשה משהו שהוא מבחינתנו zero some	19
game כזה, זה או הכל או שום דבר. אז כמובן שזה תלוי	20
במדדים שאני לא יודע למדוד אותם, כי הממשלה צריכה	21
למדוד אותם. אבל ההרתעה הזאת צריכה להיות כמובן יותר	22
חזקה ממוטיבציות, ואני מטיל ספק בעצם היכולת ליצור	23
הרתעה שתאלץ את סוריה להשלים עם המדיניות ועם מציאות	24
מדינית שמנציחה את אי התקדמותה ביכולת להשיג יעדים.	25
בנסיוננו ליצור הרתעה חדשה, נצטרך לעבור דרך המעשים.	26
ואני מדגיש את זה, שכן הצהרות בלבד, לא תיצורנה הרתעה.	27
מעשים, משמע אירועים בהן תבחן ההרתעה ותבחן הנחישות	28
לקיים אותה. המשמעות היא תקיפה של מטרות	29
כואבות, עד כדי גרימת אותה דילמה בין המוטיבציה למחיר.	

1 מטרות כאלה מן הסתם תכללונה גם פגיעה במרקם החיים
2 האזרחי, תשתיות, תחבורה, ואם נצליח ליצור הרתעה
3 מסוימת, הרי המשקל של שפת הארטילריה, ותכף אני אסביר
4 את זה, אחרי שעושים יצירת הרתעה, צריך לעשות תחזוק
5 הרתעה. ז"א אם אירוע חד פעמי שאתה לא מתחזק אותו,
6 לאחר מכן לאורך השנים, הוא לא מייצר את האפקט הנדרש,
7 בעיקר לא במזרח התיכון.
8 מול ההרתעה הזאת, אני העמדתי כאן מרכיב שבדרך כלל
9 המודיעין לא מתייחס אליו, גם המחקר האקדמי אגב לא
10 מתייחס אליו, אחד הפערים הגדולים בניתוח ממדי ההרתעה,
11 וזו הרתעה נגדית. אני ניתחתי כאן הרתעה נגדית. ז"א האם
12 ישראל תורתע ואיפה ישראל תורתע, ובסיכומו של דבר אני
13 טוען שעומדת הרתעה נגדית, שעוצבה לאחרונה להתייחס
14 למרץ 2000 ע"י שני מרכיבים חדשים. אחד, תגובת עולם
15 ערבי, היו מספר אירועים במהלך 99/00 שהעולם הערבי הגיב,
16 בעיקר אירועים שהיו ביהודה ושומרון, בצורה שהיתה צורה
17 קיצונית, שזה במונח מסוים איזשהו מרכיב מסוים בקשב
18 הישראלי, בנכונות ללכת ולהכניס גם מדינות אחרות בעולם
19 הערבי לעימות . . . אבל למעשה הכוונה כאן, אנחנו ראינו
20 בשני מקרים לפחות, בהמשך, את השפעת המרכיב הזה.
21 באוקטובר 2000 בחטיפה, החטיפה בוצעה כאשר הזירה
22 הפלשתינית, והזירה הבין ערבית בערה ברמת הלהבות הכי
23 גבוהה. ז"א החיזבאללה בכוונה שיחק למשהו שהוא חיבור של
24 זירות, בנסיון לצמצם את מרחב אפשרויות התגובה שלנו.
25 והפעם השניה היתה בעת חומת מגן בשנת 2002. בעת חומת
26 מגן, כשאנחנו נכנסנו חזרה אל הישובים הפלשתינים, שזה
27 נחשב בעולם הערבי לאיזשהו אירוע ברמת רגישות ודריכות
28 מאד גבוהה, החיזבאללה הרשה לעצמו לייצר סדרה של
29 פעולות על פני סדר גודל של 10 ימים, שהוא לא עשה אותן

בעבר. עוד פעם, על בסיס ההבנה שמדינת ישראל תרתע לפתוח	1
זירה שלישית או זירה שניה. . . .	2
. . .	3
הדבר השלישי זה מרכיב הלגיטימציה הבין לאומית, שמצד	4
אחד אנחנו בנינו עליו, ובשכל רב, אגב, אני נותן כאן משוב	5
חיובי על מי שבנה עליו, בהחלט בנינו עליו, ובעובדה הוא גם	6
עיצב משוואה מסוימת, הוא עיצב ווליום מסוים שהוא ווליום	7
סביר, מי שירצה לראות אותו הוא לא סביר, אבל המרכיב של	8
הלגיטימציה הבין לאומית בניתוח שלי, הוא קצר טווח, ברגע	9
שנעמיד אותו למבחן. ז"א בימים הראשונים אם נצא לפיגועי	10
ותגובות השתוללות כאלה של בעל הבית השתגע, אחרי כל	11
חייל שנתקף על הגדר ליד הר דוב, המערכת הבין לאומית מהר	12
מאד תאבד את הסבלנות שלה בתמיכה בנו, אם נצא לפעולות	13
שפוגעות במרקם החיים האזרחי בלבנון, אז אחרי תמיכה כמו	14
שראינו כאן, היתה לנו תמיכה של כמה ימים, אבל לאחר מכן,	15
פקטור הנזק והסבל גורם למערכת הבין לאומית לאבד –	16
. . . מ. עינן:	17
. . . ע. מלכא:	18
. . . ואכן זה מוביל אותי, אם שמתם לב, יצאתי רגע	19
מההערכה הזאת, יצאתי לגמרי, סיימתי אותה, זה הוביל	20
אותנו למבחנים, ובהחלט בחלק מהמבחנים ראינו	21
שבאוקטובר, בעת החטיפה, שזה היה מבחן מאד רציני, בדיוק	22
באותם הימים אנחנו עמדנו א. בבעירה הכי גדולה בשטחים	23
עצמם, הרחוב הערבי, וואדי ערה, ערביי הגליל וערביי ישראל	24
היו ברמת תסיסה גבוהה, והיה נסיון להעביר את גל הניפוץ	25
אל תוך הבירות של העולם הערבי. היו מהומות בקהיר, היו	26
מהומות ברמת עמון, היו מהומות בסוריה, היו מהומות בכל	27
המקומות והיינו בדיוק בנקודה שבה היה צריך להחליט האם	28
על החטיפה הזאת אנחנו מגיבים לטובת האנלוגיה, כמו	29

שהגבנו הפעם ביולי או לא. הנסיבות ושיקול הדעת בעיקר	1
פתיחת חזית נוספת בעיתוי הזה, גרמו למה שהם גרמו.	2
... י. דרור:	3
... ע. מלכא:	4
... י. דרור:	5
... ע. מלכא:	6
... י. דרור:	7
... ע. מלכא:	8
... י. דרור:	9
... ע. מלכא:	10
... י. דרור:	11
... ע. מלכא:	12
... מ. עינן:	13
... ע. מלכא:	14
... מ. עינן:	15
... ע. מלכא:	16
... מ. עינן:	17
... ע. מלכא:	18
... י. דרור:	19
... ע. מלכא:	20
... מבחינת המזרח התיכון, ההכרעה של העימות בלבנון,	21
היתה, אני טוען, עוד לפני מערכת הבחירות שבסופה נבחר	22
ברק, כי תזכרו, כשאנחנו הגענו למערכת הבחירות הזאת,	23
כשגם נתניהו וגם ברק מצהירים לדעתי . . . זה שעצם ההגעה	24
לנקודה שבה מצהירים את ההצהרה הזאת, באה כתוצאה	25
מלחץ ומתנועות מחאה פנימיות ומארבע האמהות, ומסדר	26
גודל של בין 20 ל-25 הרוגים חיילים בשנה, בשנים האחרונות,	27
בדרום לבנון. במטענים ובשיירות, אבל זה לא בא בפיגוע אחד	28
או שניים, אלא זה בא בטפטופים, במטעני צד, בשיירות,	29

1 בתקיפת מוצבים ובהתעוררות הוויכוח הציבורי, ולמעשה
2 לדעתי, הכרעה היתה שנה-שנתיים לפני הנסיגה.
3 בסיכומו של דבר, אני חושב שהנאום של נסראללה, אם אינני
4 טועה ב-21 או ב-25 במאי בבינת ג'בל, נאום קורי העכביש
5 המפורסם, הוא זה שהעולם הערבי תפש אותו, שמדינת ישראל
6 הוברחה מלבנון ולא יצאה ביוזמתה, וזה נצחון לגרילה,
7 לטרור ולג'יהאד ולאידאולוגיה, ואפשר לנצח את ישראל,
8 והיא לא חסינה וכו' וכו'.

9 הערכתנו היתה, שאכן האפקט שהמזרח התיכון קורא יותר
10 את המסרים של נסראללה מאשר את המסרים של אהוד ברק,
11 והערכתנו היתה, והיא באה לידי ביטוי בהערכת עצמן, לאחר
12 מכן, זה שתהיה השפעה גם על הזירה הפלשתינית. אנחנו
13 ראינו שלמעשה מאותו נאום מפורסם של נסראללה בבינת
14 ג'בל, . . . פנה אל הפלשתינים ולערפאת ואמר: עכשיו התור
15 שלכם. כל מי שינסה לבוא ולהגיד שזה מה שהניע את
16 האינתיפאדה השניה, אני אבוא ואומר לו שהוא אומר דברים
17 לא אחראים. אבל זה בהחלט תדלק והוסיף רוח גב לתהליכים
18 שנחזו מראש. כי האינתיפאדה השניה כתאריך, כהתרחשות
19 נחזתה על ידינו, הוערכה על ידינו באמצע '99. בדיוק של
20 רבעון, ז"א אנחנו הנחנו והערכנו, שזה יהיה ברבעון הרביעי
21 של 2000, ואכן זה קרה ברבעון הרביעי של 2000, לא בהכרח
22 כתוצאה מזה שמישהו ציטט, אבל אני לא עובר עליו כתוצאה
23 מהנסיבות שלא היתה ברירה, והיו חייבות להגיע לשם ככל
24 הנראה. ולכן האפקטים של הנסיגה הזאת היו אפקטים
25 שליליים.

26 אני חייב לומר שבראשו של ערפאת, זה בהחלט חיזק את
27 הנכונות שלו ללכת למהלכים של אלימות, על בסיס מדיניות
28 אקסטרא mile מסוימת, שהוא לא ראה את האלימות כדבר של
29 שנים, אלא כדבר של שבועות. שממנו אפשר לחזור חזרה עם

- 1 extra mile לאיזשהו מסלול אחר, אבל זה בהחלט חיזק ונתן
- 2 לו רוח גב . . .
- 3 . . .
- 4 י. דרור: . . .
- 5 ע. מלכא: . . .
- 6 י. דרור: . . .
- 7 ע. מלכא: . . .
- 8 י. דרור: . . .
- 9 ע. מלכא: . . .
- 10 י. דרור: בזמנד, המועצה לבטחון לאומי כבר היתה קיימת.
- 11 ע. מלכא, זה אתה אומר.
- 12 י. דרור: אני שואל אותך.
- 13 ע. מלכא: על הנייר היא קיימת גם היום, לדעתי, היא לא קיימת עד
- 14 היום. לדעתי היא לא קיימת, אפקטיבית היא לא קיימת עד
- 15 היום, היא לא היתה קיימת אף פעם. מינו אותה ועושים אותה
- 16 ברמת השרון. אני ארבע שנים ישבתי בדיוני קבינט, לא היה
- 17 אף דיון קבינט אחד שראש המועצה לבטחון לאומי ישב סביב
- 18 השולחן, הוא ישב בספסלים האחוריים, לא היה אחד שהוא
- 19 היה בסדר הדוברים, ולא היה אחד שהוא הוביל את הדיון
- 20 ואת דיון ההכנה, ורק שלוש שנים וקצת פחות מארבע שנים,
- 21 ישבתי כמעט בכל דיון קבינט שהיה. אז אין מועצה לבטחון
- 22 לאומי, הלוואי והיתה.
- 23 מ. עינן: אני רוצה לעבור לנושא שאמרתי לך, שהתחלת כבר להעלות
- 24 כחלק מהדברים, אז תראה את זה כאילו שלך יותר קל לשנות
- 25 את התשובה מאשר לי לשנות את השאלות. אני מדבר על זה
- 26 שאהוד ברק אכן בנסיגה הגדולה, גם ביטא את זה כלפי צה"ל
- 27 וגם כלפי האומר, את הנושא של הדליפה הלא
- 28 פרופורציונאלית על כל מקרה של הפרה של ההסכם שנקבע,
- 29 ותאר את זה מה שנקרא לכולם: נו, נו, נו, ראו הוזהרתם.

- 1 והנה קרו עכשיו כמה דברים בתהליך הזה, עוד בשנת 2000,
 2 הראשון שבהם, שאני מדגיש אותו זה הנושא של, קודם כל,
 3 האם היתה באמת הערכה על התגובות האפשריות של צה"ל,
 4 . . .
- 5 ע. מלכא : קודם כל לגבי החטיפה. אני זכיתי שלא בזכות בכלל, בנאום
 6 של נסראללה אחרי החטיפה, הוא אמר: אפילו ראש אמ"ן
 7 שלכם, האלוף מלכא נתן להם התרעה. אני ב-19.9 שלושה
 8 שבועות לפני החטיפה, הופעתי בוועדת חוץ ובטחון ואמרתי
 9 מה שאמרתי גם בצינורות הצבא. ז"א החיזבאללה מתכנן
 10 חטיפה באזור הר דב, זה היה ברור לחלוטין. היה מה שנקרא
 11 מידע כללי, לא היה מידע נקודתי . . .
- 12 מ. עינן : אתה היית יותר ממוקד.
 13 ע. מלכא : אני הייתי ממוקד לגזרה של הר דב פחות או יותר, לא יודע
 14 להגיד יום ושעה. לא היה לי יום ושעה, אבל בואו נגיד ככה,
 15 שבמקום שבו אנחנו גדלנו, ברגע שיש התרעה, אתה לוקח
 16 מתוך הנחה שאתה לא תקבל את היום והשעה בתאריך
 17 מוקדם, אלא שאתה צריך להיות ערוך לכך שכל סיור צריך
 18 לעמוד בפני איום חטיפה. זה לגבי התרעה מקדימה.
- 19 לגבי הנושא של גלישת חיזבאללה דרומה: אני חושב שהקו,
 20 התפישה האסטרטגית שהוביל אהוד ברק, ש-425 העבירה
 21 אותנו דרומה מהקו, זה אומר שאין לנו שום say משמעותי על
 22 מה שמתרחש צפונה מהקו. ז"א ההתחמשות של החיזבאללה
 23 היתה צפויה . . .
- 24 מ. עינן : זה לא היה מה שנאמר בהסכם. בהסכם היה שצבא לבנון יירד
 25 לדרום לבנון, וכל הסיכום היה שלא יהיו כוחות חמושים,
 26 מילציות וכו' חמושים לאורך הגבול. זה חלק מתנאי ההסכם.
 27 ע. מלכא : ההסכם בין מי למי?

- 1 מ. עינן : ההסכם שבו נקבע ע"י האו"ם, בהסכמה – אז גם הקו הכחול
- 2 לא תופש. ז"א כל דבר פה, זה הא בהא תליא, זה לא שהיה פה
- 3 רק אקט אחד, אנחנו מדרום לקו הכחול.
- 4 ע. מלכא : כן, רק שלהסכם הזה, עוד פעם, יש הסכם בינינו ובין ארגון
- 5 בין לאומי, אין צד לבנוני להסכם מצד אחד. מצד שני, אני
- 6 יכול להראות שבניתוח שלנו, אנחנו הערכנו, שבמקרה הטוב,
- 7 ממשלת לבנון תיקח אחריות על השטח, אבל לא תפרוש את
- 8 צבאה בדרום. היתה הערכה שלנו כזאת. ולכן מה שיווצר,
- 9 שהחיזבאללה ימשיך להיות הגוף הדומיננטי . . . זו מצגת
- 10 שהוצגה בדיון הקבינט הלבנוני. ממשלת לבנון עשויה לקבל
- 11 אחריות שלטונית, אך לממשה ללא מרכיב פריסת צבא וללא
- 12 קבלת אחריות בטחונית למניעת פח"ע. זה בהתייחס לנסיגה
- 13 החד צדדית עוד לפני התרחשותה. ועוד כל מיני מרכיבים
- 14 התייחסותיים כאלה ואחרים.
- 15 ז"א ההנחה שממשלת לבנון תרד דרומה ותיקח אחריות,
- 16 היתה סעיף תקווה, וסעיף טוב שהמערכת הבין לאומית
- 17 הצהירה על כך, אבל המדיניות שאנחנו נסוגונו אל הקו הבין
- 18 לאומי, במידה ומתרחשות הפרות בצד השני שאינן הפרות של
- 19 ירי או של פיגועים, לא נשקל אף פעם להגיב בתגובה צבאית.
- 20 . . . ידענו והערכנו שהחיזבאללה יוריד קטיושות מדרום
- 21 לליטני. זה היה ברור לחלוטין . . . שטווח הקטיושות
- 22 שהיה קו מסוים מהליטני ודרומה, קו הקטיושות עוד ירד
- 23 לפני הנסיגה, אמרנו, כי הקטיושות ירדו עם החיזבאללה. זה
- 24 היה ברור לחלוטין, שהחיזבאללה יגיע עד לגדר.
- 25 י. דרור : היה ניתוח ההשלכות של זה? זה חלק ממה שאתה קראת
- 26 הרתעה מנגד? כלומר, אלה העובדות, אבל על ההשלכות
- 27 ארוכות הטווח היה משהו?
- 28 ע. מלכא : . . .

- 1 לגבי הנשק ארוך הטווח, ההשפעה כבר היתה זניחה, כי
- 2 כשאתה מדבר על נשק של 70-80 ק"מ, אז 10 ק"מ של ההליכה
- 3 מהליטני וכו', היא פחות רלוונטית, היא לדעתי, גם מרבית
- 4 הנשק ארוך הטווח לא ירד מדרום לליטני, מכיוון שאז הוא
- 5 פגיע יותר לפעולות טקטיות קטנות.
- 6 לגבי אמצעי לחימה, אני חייב לומר, שבעת הנסיגה, אנחנו
- 7 ידענו על אלפי קטיושות רבות, . . . אני לא יודע להיות
- 8 מדויק במספר, אבל זה מה שזכור לי כרגע. יכול להיות
- 9 שאפילו קצת יותר . . . אני מציין כאן בהערכות שהוצגו גם
- 10 לדרג המדיני, שהחיזבאללה יהיה עם יכולת לאורך נשימה
- 11 ארוך מאד בטווח של הנשק הטקטי, ויותר קצר בנשק
- 12 האסטרטגי . . .
- 13 מ. עינן: . . .
- 14 ע. מלכא: בסדר, אז זה בהקשרים הללו.
- 15 ר. גביזון: או.קי. לקחו את כל הדברים האלה, והיתה הערכה מאד
- 16 מפוקחת של מה המשמעות של זה. ואז אתה אמרת בעצם,
- 17 אנחנו צריכים לקחת בחשבון שחייב להיות מסלול מדיני מול
- 18 סוריה, כדי לפרק את האיום הזה.
- 19 ע. מלכא: אני אגיד את זה בזהירות רבה. בדרך כלל, יש איזו נטיה
- 20 פסיכולוגית בסביבת קבלת ההחלטות, כי ראש אמ"ן פותח כל
- 21 דיון, לשאול אותו מה אמ"ן ממליץ. אני הקפדתי ברוב
- 22 המקרים, כראש אמ"ן לא להמליץ, כחבר בפורום מטכ"ל, אני
- 23 יכול להמליץ הרבה דברים אחרים. אבל אני חושב שברגע
- 24 שהמודיעין מפתח עמדה, הוא חוטא לתפקידו, ואני נתתי את
- 25 מירב הכלים האנליטיים וה-information and knowledge
- 26 כדי שמקבלי ההחלטות יוכלו לקבל את ההחלטות, עם נסיון
- 27 לפרוש את מגוון האפשרויות ולתת להם סבירויות, . . .

- 1 י. דרור: אבל הבעיה, שזה לא היה בתחום של ראש אמ"ן. אתה ידעת
- 2 מה עשו. אג"ת הציע משהו בתחום הזה, אגף המבצעים הציעו
- 3 משהו בעקבות ההערכות האנליטיות שלך?
- 4 ע. מלכא: למיטב ידיעתי – לא. אני מנסח את דברי בזהירות.
- 5 י. דרור: . . .
- 6 ע. מלכא: . . .
- 7 י. דרור: כי להלכה, אם אני מבין נכון את המבנה, תפקיד אג"ת היה
- 8 בחטיבה האסטרטגית להציע משהו על סמך האנליזה שלך.
- 9 ע. מלכא: עוד פעם, בפרצלציה המקובלת במדינת ישראל, אתה צודק.
- 10 בפרצלציה הנדרשת במדינת ישראל, התשובה היא לחלוטין
- 11 לא. כיוון שלדעתי, צבא –
- 12 י. דרור: או.קי. זה מוסכם. אבל איפה שר הבטחון עונה? אתה אומר
- 13 שאג"ת בעצם לא עשה את זה.
- 14 ע. מלכא: אג"ת בסיכומו של דבר, אתה יודע מה? אני מניח שהתשובה
- 15 לשאלה שלך היא לא. הוא לא עשה את זה. אני חושב שלא.
- 16 מ. עינן: בדיוק באותה צורה שגם אמ"ן לא עשה את זה, ואם כן, אז זה
- 17 גם כן בשיחות לא פורמליות.
- 18 י. דרור: אבל זה לא תפקיד אמ"ן, זה כן תפקיד אג"ת.
- 19 מ. עינן: יש פה וויכוח לא קטן, ואני לא רוצה להכנס אליו, האם
- 20 תפקיד צה"ל לבוא לדרג המדיני ולהציע לו מהלכים מדיניים,
- 21 ועל זה היה וויכוח מאד גדול.
- 22 ע. מלכא: לזה אני התייחסתי בדיוק.
- 23 י. דרור: לו היה מישהו אחר שהיה עושה את זה, זה לא תפקיד צה"ל.
- 24 ע. מלכא: . . .
- 25 י. דרור: . . .
- 26 ע. מלכא: . . .
- 27 י. דרור: בסוף אתה בדו"ח מבקר המדינה נתת, זה סיפור אחר.
- 28 ר. גביזון: יש פה באמת בעיה מרתקת, שעולה וחוזרת לא רק בצומת
- 29 הזאת שאנחנו עוסקים בה עכשיו, אלא מלווה אותנו הרבה

- 1 שנים. והיא: אתם נותנים מה שאתם צריכים לתת, אני מבינה
- 2 שאתה בתפקיד שלך, אתה צריך לעזור לו להחליט, לתת לו
- 3 מידע, הערכות וחלופות ואחריות שלו והתפקיד שלו זה
- 4 להחליט. אבל אתם יש לכם ניתוחים, ואתם רואים שפעם
- 5 אחרי פעם, מסיבות שאנחנו כאזרחים מבינים אותן, הם לא
- 6 עושים את ההחלטה. ז"א אנחנו נשארים בעצם רק עם הניתוח
- 7 הצבאי. והמצב הוא שהחלטה שיכלה להיראות טובה אולי,
- 8 אפילו נועזת, בתנאים של אינטגרציה צבאית מדינית, הופכת
- 9 למלכודת כמו שראינו קצת כאן, במצב של חוסר פעילות
- 10 מדינית נניח.
- 11 ע. מלכא: את מתארת את הדילמה בצורה מאד נכונה. אני אענה לך
- 12 באיזה נקודות זה כן עולה. זה לא יכול לעלות לטובת העניין
- 13 במסמך, . . .
- 14 ר. גביזון: . . .
- 15 ע. מלכא: . . .
- 16 ר. גביזון: כאשר מוקמת ממשלה חדשה, יש איזושהי סדרת פק"ל
- 17 שלוקחים את הממשלה או את המטבח של הממשלה, או את
- 18 הקבינט או את הפורום, לא חשוב, הגרעין של הממשלה
- 19 ונותנים להם הכנסה שיטתית לעולם הזה?
- 20 ע. מלכא: כן. מה שאנחנו נהגנו לעשות, ואני לא יודע אם זה לשמחתי או
- 21 לצערי, בקדנציה שלי עבדתי עם שלוש ממשלות. עבדתי עם
- 22 ממשלת נתניהו, ממשלת ברק וממשלת שרון, ולא עשיתי
- 23 קדנציה ארוכה מדי. אנחנו נהגנו לייצר הערכות כוללות
- 24 שניתנו מהדרג המדיני הן בכתב והן בע"פ, בכוכבית שבע"פ
- 25 ההסתייגות היא כמידת הזמן שהם פינו לכך, אבל נתנו
- 26 סקירות מקיפות שהן מן נגיד, סקירת טיפוס, כשנכנסה
- 27 ממשלת ברק וכשנכנסה ממשלה זו – אפשר לראות את זה
- 28 בחומרים של חטיבת המחקר, בחוברות שהכותרת שלהן בכלל
- 29 מצביעה על הערכת מצב אסטרטגית . . .

- 1 כב' השופט: . . .
- 2 ע. מלכא: . . .
- 3 ר. גביזון: אז אתם מציגים את זה בכתב, לפעמים –
- 4 ע. מלכא: גם בע"פ וגם בכתב.
- 5 ר. גביזון: בע"פ למי?
- 6 ע. מלכא: בע"פ ככה: א. הערכת המצב הזאת התקיימה במטה הכללי,
- 7 לאחר מכן –
- 8 ר. גביזון: זה תוצאה של דיון במטכ"ל.
- 9 ע. מלכא: זו יוזמה לדיון במטכ"ל. אבל בסה"כ את התכנים של סקירת
- 10 המודיעין ודיוני מנכ"ל, בוא נגיד ש-80 אחוז ראש אמ"ן
- 11 מכתוב . . .
- 12 ר. גביזון: . . .
- 13 ע. מלכא: . . .
- 14 מ. עינן: . . .
- 15 כב' השופט: . . .
- 16 ע. מלכא: . . . המסמך המודיעיני יכול להיות ספר שאין סיכוי שאף
- 17 אחד יקרא אותו. המסמך המודיעיני התחלק אצלנו לשלושה
- 18 חלקים, כמו כל דבר בצבא. חלק אחד שהוא חומר מחקרי
- 19 לטובת אנשי מודיעין, וחוקרים וכו', שהם יקראו את כל מה
- 20 שנמצא, מה שנקרא בגוף החוברת. אבל בכל חוברת מחקר,
- 21 חוברת הערכה, היה executive summery היה פרק שנקרא
- 22 תקציר, תמצית, הערכה, שהוא בערך בין 3 ל-4 עמודים,
- 23 לפעמים זה עמוד אחד, ולפעמים 3-4 עמודים, שבהם הקברניט
- 24 קורא, ואז הוא יכול לעשות zoom in רק על האיטמים
- 25 שמעניינים אותו ולהכנס פנימה . . .
- 26 י. דרור: . . .
- 27 ע. מלכא: . . .
- 28 מ. עינן: עמוס, אנחנו מגיעים בעצם, החטיפה בהר דב היתה חציית כל
- 29 הגבולות. וההתייחסות של צה"ל היתה בנושא הזה, מתוך

- 1 סיבות כאלה ואחרות, בפעילות מוגבלת מקומית, במושגים
- 2 שלנו, זה היה מקרה ראשון. מאז ועד החטיפה ב-12.7 היו עוד
- 3 פעם אירועים כאלה, ושוב פעם, התגובה תמיד היתה מוגבלת
- 4 וכו', הפך כמעט לקונצפציה, אני אקרא לזה תפישת עולם, או
- 5 מדיניות שנקבעה, ונקראה "חלה" בטרמינולוגיה הצבאית,
- 6 כפי שקיבלנו אותה, ויצרה את הדבר הזה. לכל אורך התקופה
- 7 הזאת, א. מה אתה חושב על המדיניות הזאת שהיתה, ויותר
- 8 מזה, איך אנחנו יכולים לצייר את מה שנקרא אובדן ההתרעה
- 9 שלנו ויצירה שבעצם מערכת סיטואציות שבהן אנחנו במהלך
- 10 אחרי מהלך, נמצאים באיזשהו קו של נסיגה . . . בעצם מה
- 11 אמר נסראללה במלחמה: חברה, אם הייתי יודע שפתאום יש
- 12 פה כמה משוגעים, הייתי נוהג אחרת. ז"א מהתקופה שלכם
- 13 ועד התקופה של ה-12 ביולי, הוא ידע בדיוק מה כללי המשחק
- 14 שלך.
- 15 ע. מלכא: לא היו משוגעים.
- 16 מ. עינן: לא היו משוגעים כללי המשחק היו טובים, התאימו לו לנושא
- 17 הזה, שיחקנו את המשחק שלו, ואני בסה"כ רוצה להבין מה
- 18 קרה פה.
- 19 ע. מלכא: כן. אני אתייחס לזה בשני ממדים. בממד אחד, במקומות
- 20 שבהם הייתי ולאחר מכן כדעה כללית. קודם כל אני אגיד
- 21 משפט כולל שאני מקבל חלקית את האמירה שלך שלא היתה
- 22 הרתעה, אני, לדעתי, עדיין היתה קיימת הרתעה הדדית,
- 23 ההרתעה ההדדית הזאת תחמה את העימות רק לפרופיל שבו
- 24 הוא בוצע.
- 25 מ. עינן: . . .
- 26 ע. מלכא: במובן מסוים זה אובדן של חלק מסוים מההרתעה, וזה שימור
- 27 של חלק אחר מההרתעה. ז"א ברמה של מניעת העימות לכיוון
- 28 התושבים האזרחים, וראינו גליל פורח במשך שש שנים,
- 29 צימרים, כלכלה, תחושה של אנשים וכו', חלק מזה זה תוצאה

- 1 ממרכיב מסוים בהרתעה שכן עבד. המרכיב שלא עבד זה
- 2 המרכיב שלא הצליח לדכא לחלוטין את ההתנגדות, אבל תחם
- 3 אותו למקום מסוים. הוויס ורס של הצד השני.
- 4 י. דרור: בצד השני זו הרתעה או שלא היתה לו מוטיבציה?
- 5 ע. מלכא: לא, אני חושב – תראה, אני גם מחקר אקדמי שעשיתי, מאד
- 6 "שטחי", רק 10 אלפים עמוד באוניברסיטת חיפה שעשיתי
- 7 אחרי שפרשתי כבר, מתמקד בשאלה אחת מרכזית: הרתעה
- 8 אסימטרית. ז"א כל המחקר הזה מנתח את הסוגיה של הרתעה
- 9 אסימטרית. ז"א בין מדינה לבין טרור, מתקיימת מערכת
- 10 אסימטרית. הטרור יכול להכשל תשע פעמים בנסיון פיגוע,
- 11 להצליח בעשירי במסעדה בתל אביב – התוצאה מבחינתו היא
- 12 הישג.
- 13 י. דרור: החיזבאללה זה לא ארגון טרור רגיל.
- 14 ע. מלכא: זה גרילה. גרילה.
- 15 י. דרור: גרילה, לכן כל הנושא הוא קצת שונה. אתה אמרת בהתחלה
- 16 בצדק, שהרתעה זה פונקציות בין מוטיבציה לבין יכולת
- 17 ענישה. אתה אמרת שלא היו פעולות כלפי הגליל, אבל אנחנו
- 18 לא יודעים באיזו מידה זאת תוצאה של הרתעה או שלשני לא
- 19 היתה מוטיבציה.
- 20 ע. מלכא: . . .
- 21 ר. גביזון: הוא רצה להסלים, או שהוא רצה סכסוך נמוך, מתיש, כמו
- 22 שהיה לו זו השאלה שצריך לשאול.
- 23 ע. מלכא: . . .
- 24 י. דרור: וזה עדיין לא עונה על השאלה של האין תשובה. האם היה לו
- 25 אינטרס לפגוע בגליל. נניח שלא היתה הרתעה, מה היה
- 26 המחשבה המדינית האידיאולוגית שלו.
- 27 ע. מלכא: האינטרס שלו במסגרת היעד הכללי, האינטרס שלו הוא
- 28 להמשיך להלחם בישראל.

- 1 י. דרור: אבל זה לא מחייב פעולה שוטפת. ואפשר להגיד שהוא בונה
2 כוחות לקראת הרגע שאיראן תרצה את זה.
- 3 ע. מלכא: לא, אם הוא לא מתחזק, תשים לב, אם הוא לא מתחזק את
4 הפעילות שלו, הוא מאבד כוח. זה בדיוק כמו חלק
5 מהארגונים הפוליטיים ולא רק במדינת לבנון, אגב, שאם הם
6 לא מייצרים איזשהן פעולות של טיפול במצוקות ולמטה, הם
7 מאבדים את הכוח שלהם, את האחיזה שלהם בחומר. צריך
8 לזכור שהחיזבאללה בלי אחיזה שלו בדרום השיעי הוא לא
9 שווה. ובלי שהוא מייצר הצלחות הוא לא שווה. לדוגמא, כל
10 הטיפול הזה בחטיפה. למה חטיפה? כי חטיפה נותנת לו דלק
11 להחזיק שנה שלמה של כותרות או של אירועים, ולהראות
12 שבפעולה אחת שהוא מייצר הוא מביא ערכים שהפלשתינים
13 לא מביאים בעשרות פעולות אחרות. ולמה העסקה שלו שהוא
14 עשה? העסקה הזאת מביאה לו את היכולת בעולם הערבי,
15 להצטייר כזה שמצליח לשחרר 200 או 400 אסירים
16 פלשתינים, שאבו מאזן לא מצליח לקבל את זה מאריאל שרון.
17 ז"א יש כל מיני דברים . . . ואז בסיכומו של דבר הגיעו
18 למצב של הר דב, חוות שבעא, גבול המערכת, פעולה כנגד
19 חיילים. זה דבר אחד.
- 20 אבל אני רוצה לחזור רגע לשאלה, שאולי כבר איבדתי את
21 הקשר אליה, לענות על החלק הראשון של השאלה.
- 22 מ. עינן: החלק הראשון של השאלה, שבעצם היתה פה חציית קו אדום,
23 והקונצפציה שהובילה לנושא של ההחלטה.
- 24 ע. מלכא: כן, תראו, היה ככה במהלך החודשים האחרונים של הקדנציה
25 שלי, היו שני אירועים שבהם נבחנה התגובה. שני האירועים
26 האלה היו אירועים מאד מינוריים למעט החטיפה. החטיפה
27 התייחסתי, היתה בקונוטציה שקשה היה להגיב. אני חושב
28 שההחלטה היתה נכונה בעת ההיא. אם אתם שואלים אותי,
29 היתה חטיפה שלושה חודשים אחרי זה . . . היו פעולות שהיו

פעולות של ירי, פעולות של צליפה ופעולות של נסיון לפגוע	1
בסיורים. אגב, חלקם נסיון לחטוף. באחת הפעולות האלה	2
אנחנו החלטנו לתקוף מטרות סוריות, ואז כאשר היה את	3
הדיון הזה, אנחנו קיימנו דיון –	4
... מ. עינן :	5
... ע. מלכא :	6
... ר. גביזון :	7
... ע. מלכא :	8
... מ. עינן :	9
... ע. מלכא :	10
... מ. עינן :	11
... ע. מלכא :	12
... מ. עינן :	13
... ח. נדל :	14
... מ. עינן :	15
... ע. מלכא :	16
... ר. גביזון :	17
... ע. מלכא :	18
אני חושב שטראומת לבנון בעיקר נמצאה אצל אלה שכן	19
זוכרים את ה-18 שנה של ישיבה בלבנון ללא תכלית, ושנכנס	20
ואולי לא נוכל לצאת, כי לא נשיגיעדים וכו', והבוץ הלבנוני	21
אולי קשור גם בנושא של החשש מהפתעות כאלה ואחרות	22
שהוכנו בדרך . . .	23
... ר. גביזון :	24
... ע. מלכא :	25
... ר. גביזון :	26
... ע. מלכא :	27
... י. דרור :	28
... ע. מלכא :	29

- 1 י. דרור: . . .
- 2 ע. מלכא: . . .
- 3 מ. עינן: . . .
- 4 ע. מלכא: . . .
- 5 מ. עינן: . . .
- 6 ע. מלכא: . . .
- 7 מ. עינן: אנחנו מתייחסים לזה כאיסוף חומר.
- 8 ר. גביזון: בדרך כלל כשיש מחשבה, מבצע, מתחילים דיון לפני המבצע
- 9 על מה מנסים להשיג ואיך הדרך שבה מנסים להשיג תואמת
- 10 את היכולת להשיג את היעדים? יש דיון מסודר כזה?
- 11 ע. מלכא: בדרך כלל כן. בדרך כלל הדיון הוא גם עמוק, כמובן –
- 12 מ. עינן: אתה אומר בדרך כלל, מתי לא, אתה מכיר מקרה מעברך שלא
- 13 היה דיון לפני מבצע?
- 14 ע. מלכא: מעברי אני לא מכיר. אבל אני לא יודע מה קרה אחרי עברי.
- 15 מ. עינן: בשביל זה אני אומר, אתה אומר בדרך כלל, אנחנו עלולים
- 16 לחשוב שפעם כן, פעמיים כן, פעם לא, אתה מבין?!
- 17 ע. מלכא: אני יכול להגיד שיש פעמים . . . ועוד פעם, אני לא אומר
- 18 את זה כידען, אני אומר את זה כמי שחושב, אני חושב שאם
- 19 היה לנו רק את האירוע בלבנון, רק את האירוע הזה, בלי
- 20 הפשלה שבועיים לפני זה ברצועת עזה . . . מכיוון שאני
- 21 יודע שבדרך כלל דרג מדיני מגיע לדיון כזה, כאילו הוא בא
- 22 לביקור, הוא לא מגיע עם שום דבר של עצמו. אין לו מטה,
- 23 אין לו אחד שהכין לו ניירות, הוא לא עשה דיון מקדים, הוא
- 24 מגיע לדיון שהצבא פחות או יותר מנהל אותו. הצבא בא
- 25 ואומר מה הערכתו, מה הערכת המודיעין, מה האפשרויות
- 26 חלופה א', חלופה ב' חלופה ג',
- 27 . . .
- 28 י. דרור: . . .

- 1 ע. מלכא : . . . אני לא חושב שראש ממשלה עובד אצל הצבא, הצבא
- 2 עובד אצל המדינה. אבל אני חושב שבמקרים האלה כן,
- 3 מתקיים דיון. אני גם אצל מפקדי שלמדתי מהם, וגם אצל
- 4 הפרופסורים ששמעתי עשרות הרצאות שלהם, תהליך קבלת
- 5 החלטות, הרציונל של הערכת מצב מתקיים בין אם יש לך
- 6 חמש דקות ובין אם יש לך שעתיים. בהנחה שבשעתיים אתה
- 7 יודע לעשות יותר יעיל ויותר אפקטיבי מאשר בחמש דקות,
- 8 אבל אם יש רק חמש דקות, אז עושים הערכת מצב של חמש
- 9 דקות. אבל במקרה הזה, הערכת מצב נעשתה . . .
- 10 י. דרור : היו תכליות אסטרטגיות או סיסמאות?
- 11 ע. מלכא : אני לא יודע להגיד לך, כי במקומות שאני ראיתי ושמעתי את
- 12 זה, לא בדיוק נכנסתי לדיון בין פילוסופי ובין אסטרטגי הזה.
- 13 י. דרור : אני לא יודע, לפגוע בחיזבאללה, אני סתם ממציא, אני אקבל
- 14 תמיכה בין לאומית, טוב, הייתי קורא לזה גם סיסמאות, אם
- 15 אין אחרי זה יעדים אופר-רציונליים.
- 16 ע. מלכא : בסדר, אז אנחנו נכנסים לשאלה של עומק הדיון ואיכות
- 17 הגדרת התכליות. אבל השאלה שנשאלתי האם התקיים איזה
- 18 תהליך כזה וכו'. התשובה שלי היא חד משמעית כן, התקיים
- 19 תהליך, כל אחד מהתהליכים האלה צריך לשפוט אותו כפי
- 20 שהוא, בהתאם לקונסטלציה מסוימת של מקבלי החלטות.
- 21 אבל מתקיים בהחלט דיון כזה.
- 22 כב' השופט : אני כאיש שאין לו רקע צבאי, אני הנחתי שלצה"ל צריכות
- 23 להיות תוכניות מגירה מה שקוראים.
- 24 ע. מלכא : נכון.
- 25 כב' השופט : ואז, אם קורה אירוע מסוים, שולפים את זה ומציגים את זה.
- 26 האם היו תוכניות מגירה לגבי תגובה מתאימה בהיקף שרצו
- 27 להגיב?
- 28 ע. מלכא : כן, אני עוד פעם, כאאוטסיידר, אני מניח שגם שמעתם את זה
- 29 מאלוף פיקוד הצפון וגם מהרמטכ"ל, פיקוד צפון תרגל מספר

- 1 שבועות לפני האירוע הזה, תרגל תרחישים כאלה. בעצם
- 2 התרגול, התשובה נמצאת פחות או יותר בגוף התרגול הזה, כי
- 3 היו גם במטה הכללי וגם בפיקוד צפון היו מספר תרחישים.
- 4 אגב, לעולם התרחיש במגירה לא יהיה התרחיש שתבצע, אבל
- 5 איכותו, הערך המוסף של תרחיש המגירה זה שאתה לוקח
- 6 אותו ועליו אתה עושה את ההתאמות . . .
- 7 כב' השופט: התרגיל הזה כלל תגובה קרקעית?
- 8 ע. מלכא: כן, בוודאי, כאחת החלופות. בוודאי.
- 9 ר. גביזון: הוא אמר, שזו היתה הפעולה הקרקעית.
- 10 ע. מלכא: בוודאי.
- 11 מ. עינן: אני מניח ממה שאתה אומר וממה שאנחנו קוראים, שומעים
- 12 ורואים בלי שעדיין הגענו לחקירה של אנשים, ואני מצטרף
- 13 למה שרות פה שאלה, יש בעצם תוכנית מגירה שגם מתרגלים
- 14 אותה, בנוי על תרחיש. התרחיש לעולם לא אותו הדבר, אפילו
- 15 הביצוע לא תמיד לעולם אותו הדבר.
- 16 ע. מלכא: נכון.
- 17 מ. עינן: אבל הוא נותן לך את הבסיס, את המסגרת שבה אתה מתחיל
- 18 לחשוב. ובו אתה מתחיל לעבוד ואותו אתה שם על השולחן,
- 19 מתקן אותו ומשנה אותו . . .
- 20 ע. מלכא: אני כמובן נוטה להסכים לדברים. אני חושב, אגב, שהערך
- 21 הגדול של התרחישים הללו, זה לסדר את המחשבות
- 22 האסטרטגיות והמבצעיות, מכיוון שכאשר מייצרים חלופה,
- 23 לא מייצרים אותה כחץ על המפה, אלא מייצרים לכל אחת
- 24 מהחלופות דרך אגב, יש רציונל אסטרטגי ותכלית אסטרטגית
- 25 אחרת. הצבא בא עם סדר גודל של שלוש חלופות אסטרטגיות,
- 26 אחת שאומרת הולכים על ממשלת לבנון, אחת שאומרת
- 27 הולכים תל החיזבאללה, אחת שאומרת הולכים על שניהם, יש
- 28 להם חלופות כאלה ואחרות. כל חלופה בנויה עם מספר
- 29 מודלים, אבל היא נמצאת תחת מטריה של הישגים נדרשים

- 1 מבצעים אופרטיביים ואסטרטגיים אחרים, שונים. במקרה
- 2 הזה, אני בהחלט נוטה, עוד פעם, נוטה אאוטסיידר שלא בקיא
- 3 בפרטים, נוטה לחשוב שהיום הראשון, או היומיים
- 4 הראשונים לא נתפשו ע"י מקבלי ההחלטות ככאלה שמובילים
- 5 אל תוך התרחיש, ואני, אגב, חושב שזה לא הכשל . . .
- 6 ר. גביזון: . . .
- 7 ע. מלכא: . . . אני אגיד לך מה הרציונל שלי. קודם כל היינו יוצאים
- 8 לפעולת תגובה, היינו מגדירים אותה כפעולת תגובה, פעולת
- 9 תגובה היא בדרך כלל בעלת אופי קצר טווח, יש לה אופי של
- 10 הענשה, יש לה אופי של שינוי כללי המשחק, בהקשר של
- 11 ההרתעה, היינו משדרים לשטח: רבותי, no more פעם הבאה
- 12 תחשבו לפני שאתם עושים פעולה כזאת, לאן אנחנו עשויים
- 13 להגיע. דבר שני, היה בשבירת התיזה שמדינת ישראל איננה
- 14 מוכנה לעשות פעולות שיפגעו באזרחיה, ולא מוכנה להקריב
- 15 אזרחים למען היעדים האסטרטגיים שלה, שזה התיזה של
- 16 קורי עכביש דרך אגב, זאת התיזה. ז"א אנחנו מראש הולכים
- 17 על מטרות. מי שהולך לישון עם טילים קם בלי בית, אנחנו
- 18 הולכים מראש על התיזה הזאת, מתוך ידיעה שאתם תגעו לנו
- 19 בעורף אבל העורף שלנו הוא מספיק חזק.
- 20 הדבר השלישי, אנחנו היינו משיגים ככה: תמיכה של שלוש
- 21 קבוצות מאד חשובות. המערכת הבין לאומית תמכה בנו
- 22 בשבוע הראשון בצורה חסרת תקדים, והתמיכה הזאת היא
- 23 נכס שראוי להשאר אתו ולא לשחוק אותו. ההחלטה של ה-G8
- 24 שהיתה בסוף השבוע הראשון, היא דבר שאין מה לעשות, ה-
- 25 G8 זו מועצת הבטחון. ז"א בסוף החלטות כאלה של ה-G8
- 26 אם אנחנו משתלבים בהן נכון, מעצבות היסט של החלטות של
- 27 מועצת הבטחון.
- 28 הדבר הרביעי, היתה תמיכה של העולם הערבי. תמיכה חסרת
- 29 תקדים . . .

- 1 ר. גביזון: . . .
- 2 ע. מלכא: בסדר, יש שני סוגים של מבצעים. יש מבצע שהוא מבצע
- 3 תגובה ויש מבצע שהוא מבצע תכליתי. אני תכף אלך
- 4 לאלטרנטיבה השניה, כי האלטרנטיבה שנבחרה היא
- 5 אלטרנטיבה שבערבית אומרים "נישט האין נישט הער", ז"א
- 6 זה לא פה ולא שם. הדבר הרביעי שהיה, החיזבאללה חטף
- 7 מכה חזקה בחצי שעה הראשונה הוא חטף מכה חזקה, ולאחר
- 8 מכן הוא חטף מכה גם בדחייה וגם בטילים ארוכי הטווח שלו.
- 9 כל זה התחולל אחרי שבוע ימים. התחולל. החיזבאללה רצה
- 10 הפסקת אש אחרי שבוע.
- 11 הדבר החמישי, היה לנו את תוכנית שבע הנקודות של סניורה.
- 12 הצהרת שבע הנקודות של סניורה, היתה לנו אחרי שבוע ימים.
- 13 עכשיו, אם אנחנו עושים, פעם שמעתי מפרופ' יחזקאל דרור,
- 14 מקסום התועלות, או נדמה לי משהו כזה. נדמה לי שאם היינו
- 15 עושים את מקסום התועלות, לדעתי, זאת היתה נקודה שבה
- 16 כפעולת תגובה היה לה את האפקט הכי גבוה. עכשיו, אם לא
- 17 פעולת תגובה, אז מה? אם לא פעולת תגובה, זו פעולה של
- 18 יעדים שבלתי ניתן להשיג אותם במבצעי בזק. ז"א אם זה לא
- 19 פעולת תגובה, אלא פעולה שבאה לעצב מציאות בטחונית
- 20 שונה ברמה שעד שהיא לא מעוצבת, אני לא יוצא החוצה, אז
- 21 זאת היתה צריכה להיות החלטה של המדינה, של מקבלי
- 22 ההחלטות, שהולכים למהלך של כמה חודשים, ואז מראש
- 23 הייתי אומר, מראש, אם זאת היתה המטרה, מראש לקחת
- 24 ולעשות – מנחם עינן אמרו לו ב-82: אתה בעוד ששה ימים
- 25 יושב בבירות. לא חשוב, בהתחלה אמרו לו מקומות אחרים,
- 26 אבל הוא ידע שהוא יגיע לבירות, לפחות ככה אני התאמנתי
- 27 כמג"ד אצלו.
- 28 י. דרור: אתה חושב שזה באמת היה דורש כמה חודשים?

- 1 ע. מלכא : אני חושב שכדי להגיע לתכלית, אם אתה הולך לפעולה
 2 שהמטרה שלה פעם אחת לנקות את השטח, ופעם שניה
 3 שייכנס מישהו כדי שישמור על השטח נקי, ופעם שלישית
 4 שממשלת לבנון תרד דרומה, וזה שייפסק צינור אספקת הנשק
 5 מגבול סוריה, וזה שהחטופים יחזרו וכו', זה היה בסיכומו של
 6 דבר דורש מאתנו, למה כמה חודשים? מכיוון שהיה לוקח
 7 להגיע מבחינה צבאית לקווי הסיום, היה לוקח לנו בין שבוע
 8 לשבועיים נגיד, להגיע לקווי הסיום, לאחר מכן, לנקות את
 9 השטח, היה לוקח לנו עוד סדר גודל של חודשיים, לנקות את
 10 השטח ממש כמו שצריך, כולל להרוס, להרוס מוצבים, להרוס
 11 שמורות טבע להרוס בונקרים, להרוס את כל הדברים
 12 האחרים, ולאחר מכן, לחכות שתגיע המערכת הבין לאומית.
 13 לא בהכרח המערכת הבין לאומית היתה מגיעה הרבה יותר
 14 מהר בנסיבות הללו. אבל עוד פעם, זה שתי תכליות
 15 אסטרטגיות שונות. מה שקרה, לדעתי, שיצאו, כשה- mine set
 16 היה בכיוון אחר . . . ואגב, מעוד מחיר אחד לשאלה שלך,
 17 שלא ציינתי אותו המחירים שהיינו משלמים אחרי שבוע הם
 18 אפס. הם מספר הרוגים – סליחה, כל הרוג זה המון, למשפחה
 19 שלו זה מאה, אבל במונחים לאומיים זה אפס. כי בשבוע
 20 הראשון-
 21 י. דרור : . . .
 22 ע. מלכא : . . . אני חושב, עוד פעם, זו מחשבה בלבד. דעתי שווה כמו כל
 23 אזרח אחר, אני חושב . . . מכיוון שהצבא – אני הבחנתי
 24 בניסוח מאד מאד זהיר של הצבא בימים הראשונים. מאד
 25 מאד זהיר, אני חושב שהצבא אפילו היה זהיר מדי
 26 בהתנסחויות שלו. הראיונות של הרמטכ"ל כבר על ההתחלה
 27 היו: הדרג המדיני החליט ואני אבצע. דבר שלא קיים
 28 בארכיטקטורה של קבלת ההחלטות הישראלית. אין דבר כזה.

- 1 כי הצבא הוא בתוך הדרג המדיני. במקרה של דגם מדיני, אין
- 2 גוף כזה, אז הצבא הוא הגוף -
- 3 מ. עינן: אבל תזכור שזה אנשים מלמטה, וזה שמה שהצבא יחליט, אני
- 4 אישרתי.
- 5 ע. מלכא: כן, וודאי, זה משלים. אבל אני חושב . . . . שלא היה אף
- 6 אחד ליד ראש הממשלה, אף אחד, שבאמת קרוב וכל הזמן
- 7 יושב וחושב, ועושה חלופות אסטרטגיות שאמר לו: תוריד את
- 8 רף ההצהרות שלך, כי אתה מרים את ההישגים לרף שהצבא
- 9 לא יעמוד בהם.
- 10 י. דרור: עכשיו נשאל, לא היית שם וגם אנחנו עוד לא בדקנו את זה,
- 11 היית מסכים לצורך הדיון, לו היה מסמך של צה"ל שאומר:
- 12 שתי מסות קריטיות. או א. שגומרים תוך שבוע שבועיים, או
- 13 ב. שזה דורש שלושה ארבעה חודשים. האמצע הוא הגרוע
- 14 מהכל. אם היה מסמך כזה, היית מסתכל על זה, או האם נמצא
- 15 מסמך כזה, היית מסתכל על זה אחרת. . . .
- 16 ע. מלכא: . . . בדרך כלל המסמכים לא יכולים לענות על כל
- 17 התרחישים, אבל אני חושב שמנחם עינן רמז בדבריו,
- 18 י. דרור: זה שתי קונצפציות שונות של פעולה.
- 19 ע. מלכא: יכול להיות שיש מסמכים שמציגים קשת הרבה יותר רחבה
- 20 של אפשרויות, אני לא יודע. . . . אני לא בטוח, אני חושב,
- 21 יש לי שמועות, קולות מסתובבים סביב אוזני בנושא הזה.
- 22 אבל עוד פעם, אני חושב, אתה יודע מה? בוא ניקח את משרד
- 23 החוץ, יש משבר, המדינה כולה נלחמת וכו', משרד החוץ חייב
- 24 להיות שחקן הרבה יותר משמעותי ממה שהוא היה. או
- 25 המועצה לבטחון לאומי, משרד הבטחון, מטה אסטרטגי
- 26 במשרד הבטחון שלא קיים. ז"א אני חושב שאנחנו שמים
- 27 כתוצאה מהפרצלציה שנוצרה ב-48' אצל בן גוריון, שהוא היה
- 28 גם שר הבטחון וגם ראש הממשלה והצבא היה הגוף המבצע
- 29 שלו גם לחינוך ולישוב ישובים. אז אנחנו שמנו את

- 1 האסטרטגיה, הפקדנו אותה בידי הצבא, ושכחנו להוציא
 2 אותה כשנגמרו הסיבות להפקדתה בידי הצבא.
- 3 י. דרור: בוא נחזור רגע לצבא. האם זה לא היה תפקיד של אגף
 4 המבצעים להגיד: יש שתי אלטרנטיבות גרוסו מודו מרכזיות.
 5 או ללכת ליעדים מוגבלים של שבוע שבועיים, או הולכים
 6 לחיסול החיזבאללה שלושה חודשים.
- 7 ע. מלכא: יכול להיות שהיה דבר כזה. יכול להיות שכן היה דבר כזה.
 8 י. דרור: . . .
- 9 ע. מלכא: . . . אני לא מכיר רמטכ"ל שיבוא לראש הממשלה ולשר
 10 הבטחון שלו ויגיד: את זה אני יודע לעשות בשבועיים שלושה.
 11 כי עם אלה היעדים, הם לא היעדים שאתם יצאו למבצע.
 12 סליחה. הם לא היעדים, בכרונולוגיה של הצבת היעדים, הם
 13 יעדים שיכול להיות דרך אגב, שהם לא מגובים בהחלטות,
 14 אבל הם בתודעה של הציבור . . . ז"א הם לדעתי הרחיקו
 15 את ה-exit במקום לנסות לחפש – בכלל אני חושב שהחיפוש
 16 אחרי הישג מספיק, המונח הישג מספיק לא היה קיים, אלא
 17 מחפשים את ההישג האולטימטיבי. ההישג האולטימטיבי
 18 בדרך כלל מושך אותך קדימה. והדבר הנוסף, זה שרצינו
 19 בדרך כלל של גנרלים, זה לא להמליץ על הקדמת סיום
 20 הלחימה, קשה לראות גנרל שכרגע נמצא בלחימה והוא ממליץ
 21 לדרג המדיני לעצור. אני ראיתי רמטכ"לים בתקופת היותי
 22 ראש אמ"ן, בעימות עם הפלשתינים, שהרמטכ"ל אמר הרבה
 23 פעמים: אני לוחץ קדימה, הדרג המדיני שרוצה – שיעצור
 24 אותי. היישום של נקודת היציאה חייב להיות בדרג המדיני,
 25 הוא לא יכול להיות בצבא.
- 26 כב' השופט: אם אנחנו מדברים באופן כללי על הכשלים בלחימה, כפי שזה
 27 נובע לדעתך מזה ששינו תוכניות תוך כדי לחימה, או שלא היו
 28 יעדים ברורים להגיד לכוחות הקרקע אלה היעדים שאתם
 29 צריכים, או שזה היה כשלי ביצוע מבחינת תפקוד של המוחות.

- 1 ע. מלכא : אני אומר את זה מאד מאד בזהירות. לפני הזהירות, מה שאני
 2 כן יכול להגיד בצורה נחרצת, לדעתי, הצבא נוון במשך ארבע
 3 חמש שנים מבחינת הכשירויות שלו, הוא נוון, ז"א בתשומת
 4 לב מוגזמת לנושא אחד בלבד, שהוא הנושא פלשתיני, הזנחת
 5 הנושאים האחרים, הפניית המשאבים למקומות שהם לא
 6 מאפשרים ליחידות להגיע לרמת כשירות סבירה, לא
 7 המשאבים של המדינה, אגב, המשאבים של המדינה זה דיון
 8 אחר . . . אני מסכים לגמרי, שהמשאבים בתוך המערכת
 9 היו יכולים להיות מופנים אחרת, . . .
 10 הקטע השני, אני חושב שלא היתה נקודה שבה הקברניטות
 11 המבצעית הבינה שהיא צריכה לנער את הראש של הבט"ש, של
 12 השטחים, ולמעשה כל סט הפעולות של השבועיים הראשונים,
 13 היו כאילו קופי של הפעולות בשטחים. ז"א ברגע שאתה שולח
 14 כוחות קטנים למשימות מסוימות, זה בדיוק מה שעושים
 15 בשטחים. ברגע שהמח"טים יושבים ליד הפלזמות ולא רצים
 16 קדימה, זה מה שהם עושים בשטחים. בשטחים לא מניעים
 17 גדודים בתמרון, אז המח"ט יושב במקום שבו השליטה על
 18 המיצר היא הדבר הכי חשוב, והוא שולח את הצוות המיוחד
 19 מימין ואת המזל"ט משמאל, הוא שולט במבצעים, ז"א לדעתי
 20 היתה כאן איזושהי בעיה של קונצפציה, של איזה סוג אירוע
 21 אנחנו נמצאים.
 22 ר. גביזון : זאת בדיוק הנקודה, כי אתה בעצמך אמרת: אם בחלק
 23 הראשון הצבא בעצם חושב שהוא בפעולת תגובה שעיקרה
 24 חזית אוויר – ים, אז הוא לא רוצה לעשות יותר
 25 מקוסמטיקה, אז יכול להיות שמבחינת המהלך של הבחירה
 26 האסטרטגית הראשונה, זה דווקא היה הדבר הנכון לעשות.
 27 ע. מלכא : כן, אבל גם מה שכן נעשה במהלך השבועיים וחצי שלושה
 28 הראשונים, שהבינו כבר, שיצאו מהקטע הראשון ונמצאים
 29 כבר בקטע אחר, לא היה מצב שבו הפנימו שצורת הלחימה

- 1 צריכה להיות שונה. ז"א היא צריכה לצאת מהראש
- 2 הפלשתיני, ולחזור חזרה לראש, שאצל חלק מהמפקדים הוא
- 3 לא היה קיים.
- 4 ר. גביזון: עכשיו תגיד לי עוד דבר, קצת הטריד אותי כשאמרת קודם
- 5 ומחזק איזה משהו שפרופ' דרור כל הזמן אומר. אתה אמרת,
- 6 . . . שלהבדיל מאצלנו, בצד השני היתה היערכות מאד
- 7 מדויקת של יתרונות יחסיים, ושהוא בעצם אם נשתגע, ואם
- 8 נשתגע, אז כדאי לו שנשתגע בקרקע, כי שם הוא הכין לנו
- 9 סמטוכה לא קטנה. אני מניחה שאנשים ידעו את הדבר הזה,
- 10 וחלק מהסיבה שכל כך נזהרו מהמהלך הגדול, היה הפחד
- 11 מהתעמתות עם הדבר הזה. ואם אתה אומר שהיינו הולכים על
- 12 הקונצפציה הזאת והיינו מתחילים, אז היינו אולי מוכיחים
- 13 נחישות, אבל היינו, בגלל חוסר האימון וחוסר הדיסקט
- 14 ובלגנים אחרים, היינו נכנסים למהלך שהיה לוקח הרבה מאד
- 15 זמן וגובה מאתנו אבידות לא קלות. . . ז"א היינו עושים
- 16 דברים, היינו מנקים, אבל הדרמה הזאת של לשבור את
- 17 החיזבאללה לא היתה קורית. ז"א זה היה הרבה השקעה גם
- 18 בזמן ובעיקר בנפגעים שלנו, ואולי גם צמצום התמיכה הבין
- 19 לאומית בגלל ההכרח לפגוע באוכלוסיה אזרחית שם, עם
- 20 השגת יעדים לא ברורה. ז"א כאילו האופציה הזאת נראית –
- 21 גם בתוך הצבא ובוודאי בחלקים של הדרג המדיני, אופציה לא
- 22 אמיתית.
- 23 ע. מלכא: אני חושב שהיא אופציה אמיתית, אני מניח שאפילו לא
- 24 ניסיתי להסתיר את דעתי, שאני לא הייתי בוחר בה. ז"א
- 25 שהייתי בוחר באופציה של השבוע הראשון, בנסיבות האלה,
- 26 אבל אם הייתי צריך להכנס לאיזשהו מהלך, אני חושב שיש
- 27 נקודה מסוימת שכשיש כוחות קטנים שפועלים, הרב היותר
- 28 קל לחיזבאללה להפגין את הפתעותיו. ברגע שיש מסה שנעה
- 29 קדימה בנחישות, במספר צירים, היא מפזרת את הנקודות,

- 1 היא הולכת מחוף הים ועד האזור של יחיעם ומארגי עיון, עם
- 2 כמה מאמצים . . . לדעתי, חלק ממנה מערער את יכולת
- 3 ההתנגדות, עדיין הפתעות . . . אבל אני חושב שמבחינת
- 4 תכליות אסטרטגיות, אני חושב שכל מהלך אם מישהו היה
- 5 מציב לעצמו יעד של לעקור את החיזבאללה מהשורש, אין
- 6 פעולה קרקעית בלי להגיע לצפון לבנון שהיתה יודעת להביא
- 7 את זה. אין פעולה קרקעית. אפשר לפגוע בשלוחות המבצעיות
- 8 הדרומיות שלו, אפשר היה לפגוע בהן פגיעה קשה מאד, אפשר
- 9 היה לעשות פגיעה שיש לה נראות מורלית ויש לה נראות
- 10 אסטרטגית ויש לה נראות אחרת . . .
- 11 כב' השופט: אבל לא השלמת את התשובה לשאלתי הקודמת. אמרת, הצבא
- 12 נוון בשנים האחרונות. אבל איזה גורמים נוספים, לא
- 13 השלמת.
- 14 ע. מלכא: תראה, זה דבר אחד. הדבר השני שאני אמרתי אותו, אני
- 15 חושב שהראש של המפקדים בצבא, היה יותר מדי בתחום
- 16 הפלשתיני, הדבר השלישי, אני חושב עוד פעם, וכאן אני לאט
- 17 לאט מאבד את מידת הקרבה שלי אל הדברים, ולכן הערך
- 18 שלהם, לדעתי צריך לרדת. אני חושב שגם מרכיב הבלבול . . .
- 19 ר. גביזון: . . .
- 20 ע. מלכא: . . .
- 21 מ. עינן: הזמן שלנו קצר, אבל אני רוצה שתי הערות ושאלה בעקבותן.
- 22 ההערה הראשונה, פחות חשוב לי מה קרה ברמת האוגדה, לי
- 23 באופן אישי, כי אנחנו מדברים פה על מערכת לבנון בהיבטים
- 24 של הסתכלות שלנו של וועדת בדיקה וכו'. מאד מרתק אותי
- 25 בנושא של איש צבא לשעבר. ההערה השניה בנושא הזה, זה
- 26 שאתה דיברת על השבוע הראשון כדבר שאתה מעדיף אותו,
- 27 ושמת מולו את התזה של חודשים לנושא היבשתי וכו', ואפילו
- 28 עכשיו בשיחה הזאת, רות שמה כאילו בקשה או דרישה
- 29 שהיתה, לכאורה, שחייב להגיע עד צפון לבנון ולטהר בכלל

- 1 בשנים, לא במושגים גם של חודשים. אבל נדמה לי שאנחנו לא
- 2 ענינו ופה השאלה שלי. יש לי מצב שהוא מצב שלפחות בעיני
- 3 הציבור מצטייר היה כהכרחי. מצב ביניים . . . כי מה קרה?
- 4 הנשק ההרתעתי האסטרטגי של החיזבאללה בגורם העיקרי
- 5 שלו, היה מערך הטילים ומערך הקטיושות. . . .
- 6 ח. נדל: . . .
- 7 מ. עינן: . . . אז אני אומר שרק זה. אבל הדבר שאני לי הוא מפריע
- 8 כחוט השני לכל אורך הדיונים ולכל אורך המפגשים ולכל
- 9 אורך החומר שאני קורא, זה ההירואיקה של העורף שבו כל
- 10 הדרגים מתפעלים, העורף חזק, יציב, נותן לכם לפעול, אל
- 11 תעצרו, תמשיכו, תחסלו, יש המון סיסמאות בתחום הזה,
- 12 ואני לא רוצה להגיע לזה . . .
- 13 ע. מלכא: אני אתייחס לזה באמירה הבאה: לדעתי, קודם כל ככה:
- 14 הקטיושות, 4000 קטיושות אם אנחנו מסתכלים מה הן גרמו
- 15 בפועל, בסה"כ נזק סביר. אבל אני חושב שלא שקללו נכון את
- 16 ערך הקטיושה ברמת האיום. זה דבר אחד. אני חושב
- 17 שלקטיושה צריך היה להתייחס ברמה אופרטיבית בשתי
- 18 חלופות. או חלופה אחת שאני עדיין דוגל בה, שאומר,
- 19 שהקטיושה תפסיק לירות לא כאשר אני אעקור את כל
- 20 הקטיושות מהשטח, אלא כאשר יוצר, תוצר מציאות
- 21 שתפסיק את הקטיושות. ואני חושב שאפשר היה, שאני, אם
- 22 הייתי יוצא למבצע תגובה, הייתי אומר, שהמבצע הזה הוא
- 23 סדר גודל של בין שבוע לשבועיים, שבסיומו ייפסקו
- 24 הקטיושות כתוצאה מהפסקת אש. אבל מרגע שעברנו את
- 25 הקטע קצר הטווח, לא הבינו במערכת, לא ראש הממשלה, לא
- 26 שר הבטחון ולא הרמטכ"ל, ואת זה הם אומרים היום
- 27 באינטגרטי, מה הערך של המשך ירי הקטיושות של המנה של
- 28 200 ביום. לא חשוב מה היא גורמת. היא לא גרמה ל – עצם
- 29 זה שאנחנו לא מזיזים לחיזבאללה ולא עושים שם, ולכן גם

- 1 כאן אני אומר, אם המבצע הקרקעי היה לנסות לנקות את
 2 השטח מקטיושות, הוא מבצע של שבועות. ז"א הוא לא מבצע
 3 של הרבה חודשים, הוא מבצע של שבועות. הערך הנותר שלו
 4 הוא תלוי בסוג ההסכם שאתה מגיע אליו לאחר מכן. ז"א אם
 5 השטח נשאר נקי לאחר שאתה יוצא. כי קטיושות, אנחנו
 6 יודעים, זה נשק כיס.
- 7 אבל אני חושב שלא הושקעה מספיק מחשבה בהתחלה לנושא
 8 של מה יהיה הערך ההשפעתי, האפקט ההשפעתי של
 9 הקטיושות, גם מבחינת הציבור וגם מבחינת העולם, כי העולם
 10 גם היה בסוף נגד הקטיושות. הצבא ניסה לשווק בכל דרך
 11 אפשרית, כולל קמפיירים, את ההישגים האסטרטגיים שלו,
 12 אבל זה לא דיבר אל הציבור. לא דיבר אל הציבור. לכן אני
 13 חושב שבמקרה הזה, מה שאתה מדבר, דרך הביניים היא
 14 בהחלט היתה צריכה להתקבל, אבל כיעד. לא הוטלה משימה
 15 על הצבא, לא הוטלה משימה על הצבא, למיטב ידיעתי, לא
 16 כתובה בשום מקום, משימה לנקות את נושא הקטיושות.
 17 הקטיושות נתפש –
- 18 מ. עינן: אתה צודק, אבל גם הצבא לא בא ואמר שעל מנת לנקות את
 19 כל הקטיושות, אנחנו מציעים לעשות איקס דברים, והדיאלוג
 20 הזה הוא לא חד צדדי.
- 21 ע. מלכא: נכון. נכון. חד משמעית. נכון. אני מסכים לגמרי. אני חושב
 22 שיש כאן באג שהוא באג בהבנה התכנונית פעם אחת, ופעם
 23 שניה, בניהול הקרב, בהבנה שיש כאן פקטור שאולי הוא
 24 שוקלל נמוך מדי בהתחלה, בוא ניתן לו מענה. ואם נותנים
 25 מענה, אני אומר ככה: את השבוע הראשון עשינו בעוצמה,
 26 שידרנו עוצמה. אם היינו הולכים למהלך קרקעי, היינו
 27 צריכים לעשות אותו בעוצמה. מה שעשינו, זה עשינו את
 28 העוצמה האווירית, ועשינו – סליחה על הביטוי – דרדלה
 29 ברמה הקרקעית, ובסוף שמרנו את העוצמה לזמן נותר, שהוא

- 1 אסטרטגית אני מניח שהוא יהיה אישיו מרכזי בבדיקת תהליך
- 2 קבלת ההחלטות בכלל, מתי מניעים פורמציות ולכמה זמן
- 3 נותנים להם וכו' וכו'.
- 4 ר. גביזון: . . .
- 5 ע. מלכא: תראי, זו ממש שאלה של פרשנות של מצבים. אני חושב
- 6 שפעולת תגובה, הרי בואי נסתכל על הקשת שהיתה לנו. מצד
- 7 אחד אנחנו אומרים לא הגבנו בעבר, אלא הגבנו תגובות מאד
- 8 מינוריות ואם במדרגה בין התגובות המינוריות לבין
- 9 המלחמה, אין מדרגות ביניים אז אני חושב שאנחנו לא
- 10 מייצרים לעצמנו כלי גמישות אסטרטגיים.
- 11 ר. גביזון: חד משמעית.
- 12 ע. מלכא: ולכן, אם היינו לוקחים את זה כפעולת תגובה, בלי יעדים
- 13 עירוניים אני חושב שכן היינו משנים את כללי המשחק. אני
- 14 חושב שכן היה אפשר –
- 15 ר. גביזון: איזה כללי משחק היינו משנים?
- 16 ע. מלכא: כללי המשחק, שכל פעם שחיזבאללה היה חושב האם הוא
- 17 פוגע בנו, הוא היה לוקח בחשבון מה זה יכול להביא עליו,
- 18 ואני אומר שהחיזבאללה לא חוגג היום. הוא חוגג בתקשורת,
- 19 הוא לא חוגג בזירה הפנים לבנונית. אני בכלל אומר משפט
- 20 אחר, שאולי הוא יתאים מתי שהוא לאיזשהו לוח זמנים של
- 21 הוועדה הזאת, אבל הישגים אסטרטגיים נמדדים על ציר זמן
- 22 של חודשים ושנים, והקשר בינם לבין ההישג המבצעי הוא
- 23 קשר בלתי ישיר לחלוטין. אם היינו יושבים היום ומנתחים
- 24 את תוצאות מלחמת ששת הימים, היינו שרים שירי הלל
- 25 לשיקום ההרתעה הישראלית, ופחות משנה לאחר מכן קיבלנו
- 26 את מלחמת ההתשה, כשכל אלה שהיו אמורים להרתע, לא
- 27 נרתעו בכלל. למה? כי התבוסה שלהם היתה כל כך חזקה,
- 28 שפקטור ההשפלה היה יותר חזק מהשיקול האחר. ז"א הם
- 29 הושפלו והיו צריכים להתרומם. אז הם פעלו נגדנו. אני בכלל

- 1 לא אתפלא אם בעוד שנה אנחנו נראה שה-sickle האסטרטגי
- 2 מביא לכך שמרחב הפעולה של החיזבאללה בעצם צומצם. אבל
- 3 עוד פעם, זו אחת מהמחשבות. זה יכול להיות כן ויכול להיות
- 4 לא.
- 5 ר. גביזון: או שהם ישתלטו על לבנון.
- 6 ע. מלכא: בדיוק כמו שאם היינו מקבלים את 1701 במתכונת כזאת או
- 7 אחרת אחרי שבוע, אני חושב שכן אפשר היה להביא את
- 8 המערכת הבין לאומית לעצב נקודה. היתה כאן קונדוליסה
- 9 רייס, אפשר היה לארגן את זה, אני חושב שצבא לבנון היה
- 10 יורד בסיכומו של דבר דרומה, אבל עוד פעם, אז אני חושב.
- 11 אז מה? יכול להיות שכן ויכול להיות שלא.
- 12 כב' השופט: רבותי, אנחנו יכולים לשבת שעות ולשוחח וזה מאד מעניין.
- 13 ולא נמצה את הנושא עד תום. תודה רבה לך עמוס מלכא.
- 14 ר. גביזון: . . .
- 15 ע. מלכא: . . .
- 16 מ. עינן: . . .
- 17 ע. מלכא: . . .
- 18 מ. עינן: עמוס, הרבה תודה, ובאמת זה היה מעניין מאד.
- 19
- 20
- 21
- 22 תמה עדותו של עמוס מלכא.
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.